

28 Şubat kimlerin hayatında iz bırakmadı ki!

HABİP TÜRKER *

28 Şubat darbesi olduğunda üniversite öğrencisiydim. Yürütülen tankları da lehte, aleyhte yürüyen kalabalıkları da dün gibi hatırlıyorum. Hele Aczmençiler, Müslüm Gündüzler, Fadime Şahinler, Ali Kalkancılar bugünden tiyatro oyunumuş gibi gözüküyor. Oysa o zaman medyamız bunun ülkemiz ve dinimiz için ne denli tehlikeli olduğunu canhıraş anlatmaya ve Türk halkını da buna ikna etmeye çalışıyordu. Belli bir kesim zaten bu konuda ne dense inanmaya hazırды. 28 Şubat Kemalist cuntanın son darbesiydi fakat bu darbe aynı zamanda onların sonunu getiren sürecin başlangıcı oldu. Bu darbeye FETÖ'cülerin de nasıl bir rol oynadığı şimdi ortaya çıkıyor. Ülkenin başına bela olan bu örgüt, rejimin din takıntısının yol açtığı hastalıklı ortamdan istifade ederek kendilerini gizlemeyi başardı. 28 Şubat, asıl olarak 2000'lerde etkisini gösterdi. Zira alınan kararların geriye dönük uygulaması hukuken mümkün olmadığı için, o kararlardan en çok gelecek kuşaklar etkilenecek. Ben de tam 2000 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun olmuşum. Hayalim felsefede yüksek lisans ve doktora yapmaktı. Okuduğumuz okullar nedeniyle tüm devlet kurumlarında hayat bize

zehir edilmişti. Ne burs bulabiliyorduk ne de istediğimiz yerlerin lisansüstü programlarına başvuruda bulunabiliyorduk. Kimi zaman yasal bir engel olmasa da psikolojik ortam sizin böyle bir şeye cüret etmenize dahi müsaade etmiyordu. Ne öğretmen olabilen ne akademik kariyer yapabilen ilahiyatçılar, hayatlarını nasıl kuracakları üstüne kara kara düşünüyor, meslekleriyle alakası olmayan işlerde çalışmaya zorlanıyorlardı. Bu durumu fırsat bilenler de yok değildi. Bir gün gazetede, "... Döner'de kasiyer olarak çalışacak ilahiyatçı aranıyor." diye bir ilan gördüm. Hem ilana çok şaşırduğumdan hem de çalışmaya ihtiyacım olduğundan, hâlen de faaliyette olduğunu öğrendiğim, o dönercinin Beyazıt'taki yerine gittim. İşverene neden ilahiyatçı bir kasiyer aradıklarını sordum. O da bana, bugüne kadar çalıştırdıkları arasında bir tek ilahiyat mezunlarının çalışmadığını, bu yüzden ilahiyatçı kasiyer aradıklarını söyledi. Şartları sorduğumda ise, Marks'ın bahsettiği 19. yüzyıldaki vahşi kapitalizmin çalışma koşullarından hiç de geri kalır yanı yoktu. İşçi, 15 günde 1 gün tatil yapacak, sabah saat 6:00'dan gece 12.00'ye kadar çalışacak ve bunun karşılığında ayda 300 lira alacaktı. Toplamda günde 18 saat çalışacak, geri kalan 6 saatin, İstanbul koşullarında en iyi ihtimalle, en az iki saatini (*gidiş-geliş*) yolda geçirecek, son 4 saatte ise uyuyacak, yemek yiyecek, banyo yapacak, eşi dostuyla vakit geçirecekti. Harca harca bitmez 4 saat! Elbette böyle bir teklifi kabul etmedim. İki haftada toplam 252 saat çalışıp 1 gün dinlenme hakkı elde edebilecektim. Kendisi ise bu teklifi hiç utanmadan yapabiliyordu. Çünkü ilahiyatçıların dürüstlükten başka satabilecek hiçbir sermayesi yoktu. Onun yaptığı şey de durumu fırsata çevirmektir.

Bu arada Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler

Enstitüsünde yüksek lisansımı bitirdim, ancak bu ülkede hayal ettiğim şeyleri yapamayacağımı anladığımdan, Viyana Üniversitesi felsefe bölümü doktora programına başvurduğum ve bir yıl içinde kabul aldım. Almanca kursunu bitirip, bölüm derslerine geçtim. Üniversitenin eğitim yönetmeliği gereği, öncelikle hemen bir danışman atanması gerekiyordu. Biraz Türkçe de bilen ve daha çok kültür felsefesi çalıştığını söyleyen Wimmer adında bir hocaya bana danışmanlık yapması için gittim. Sağ olsun, o da kabul etti. Ancak harcımı yatırmadığıma, harcımı yatırdıktan sonra bana resmî olarak danışmanlık yapabileceğini söyledi. Bu esnada 28 Şubat Viyana'da da yakamızı bırakmamış, Kemal Gürüz yönetimi Avusturya'da okuyan binlerce başörtülü, İHL'li öğrencileri sırf mağdur etmek için, Türkiye'de okuyan 12 Avusturyalı öğrenciden 800 dolar harç almıştı. Türkler, Türkiye ile Avusturya arasındaki kültür anlaşması muvacehesinde, 14 avro gibi sembolik rakam öderken, öyle ki Avusturyalılar bile bizden kat be kat daha fazla ödüyordu, bir anda harcımız, o günün parasıyla hiç de az olmayan 742 avroya yükseltildi. Kalacak yer, yeme-içme, harç vesaire biriktiğinde bunu karşılamam mümkün değildi. Mecburen gerisin geri dönüp doktoramı Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, Felsefe tarihinde iki Alman filozofunun estetiklerini karşılaştıran bir çalışmayla bitirdim. Kısaca, 28 Şubat bana bir doktora ve bir sürü sosyal psikolojik sıkıntıya mâl oldu. Gerçi benimkisi bazılarının çektikleri yanında hiç kalır.

* İbn Haldun Üniversitesi Felsefe Bölümü Öğretim Üyesi.